

Hatvanöt évvel ezelőtt ért véget a II. világháború és húsz év telt el azóta, hogy először nyilvánosan megemlékeztünk a háború hajdúszoboszlói áldozatairól. A naptár szerint pontosan 1990. május 05-én, mondta az idei ünnepségen Hódos András a Városszépítő Egyesület elnöke. A város lakossága által nagy érdeklődéssel kísért emlékműavatáson sokan voltak, a mostani ünnepségen jóval kevesebben.

A Városszépítő Egyesület és a Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár szervezésében, május 7-én este került sor a II. Világháborús emlékműnél a jubileumi megemlékezésre. Az egybegyűlteket Berényiné Szilaj Ilona köszöntötte.

Volt idő, amikor nem lehetett az áldozatokról még beszélni sem, nem hogy megemlékezni Róluk. Évtizedekig csak titokban sirathatták anyák és feleségek, rokonok és ismerősök a fronton maradtakat.

Hódos András a Városszépítő Egyesület vezetőjeként a nyolcvanas évek közepétől oroszlánrészt vállalt az emlékmű felállításában. Fiatalon szólt először az oszlopok mellől és

most húsz év múltán is Ő mondta az emlékező beszédet: „A háború nemcsak a katonák, hanem a polgári lakosság soraiból is követelt áldozatokat ide érve az elhurcoltakat, a koncentrációs táborokban meggyilkoltakat. A túlélő hozzátartozók, barátok, családok évtizedeken át gyászolták szeretteiket. A magyar nemzet vesztésként élte meg a háború végét, s nagyon fájó sebet okozott, hogy a harctereken eltűnt hozzátartozóiról, mint bűnös nemzet fiairól, évtizedeken át még nem is beszélhetett.

Az 1980-as évek közepére a túlélő hozzátartozók részéről egyre égetőbb igényként jelentkezett a halottaikról való megemlékezés. Az országban egyre több helyen temetőekben, templomok falán, emléktáblákon igyekeztek megörökíteni a háborúban elesettek nevét. Ez készítette 1985-ben a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalát és a Hazafias Népfront Országos Tanácsát rendelet megalkotására arról, hogy a temetőben milyen feltételek mellett lehet emléktáblát állítani a háborúban elesett magyar katonák emlékére. Ez azt is jelenti, hogy az akkori hatalmat a fokozódó társadalmi igény nyomására foglalkoztatta a kérdés és az eredetileg tiltó szándékú – csak a temetőkre érvényes – rendelet tulajdonképpen lendületet adott az emléktábla-állítási törekvéseknek. Ezekben az időkben adták ki újból Nemeskürty István Requiem egy hadseregért c. könyvét, melyben a következő mondat szerepel: „Ezeket az embereket ezt a 100 ezernyi férfit egyszer el kell siratni, mert zömében áldozatok voltak.” E gondolat miatt a könyv nagy vihart kavart és az első kiadást követően azt újabb és újabbak követték.

Addig jobbra csak hallgatás övezte a második magyar hadsereg pusztulását, a Doni katasztrófát. Nemeskürty István csak kimondta végre azt, amit sokan magukba fojtva éreztek, és megadta a hősöknek azt, amit már régen megérdemeltek.”

Pénteken este az emlékműnél a Zichy Géza Zeneiskola Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanulóinak jóvoltából csodás dallamok szálltak az ég felé, a zenei összhangot Bekker Gyula karnagy teremtette meg.

A megemlékezésen közreműködött a Bárdos Lajos Városi és Pedagógus Énekkar, vezényelt Koncz Zsuzsanna. A szívbemarkoló énekszót remekül választott költemény követte. Holb

Szabolcs, Gyóni Géza: Csak egy éjszakára című versét szavalta el.

Az ünnepi beszédet követően Takács Tamás református lelkész és Oláh Miklós görög katolikus parókus mondott imát az elhunytak lelki üdvéért.

Az ünnepségen az Önkormányzat nevében Radácsi Gusztáv koszorúzott. A Városszépítő Egyesület képviselőjében Hódos András elnök, Molnár Edit titkár és Herczeg István elnökségi tag. A Zichy Géza Zeneiskola-AMI- hallgatói és tanárai nevében Hellné Kádár Edit, az LMP részéről Dede Tamás, valamint a hozzátartozók és az elesettek családtagjai helyezték el a hármasszobornál az emlékezés virágait.

2010. május 14. péntek, 10:24

